

Μικρές ιστορίες της Ξάνθης
Short stories of Xanthi

Συλλογές του Λογραφικού
Μουσείου της ΦΕΞ
Collections of the Folk
Museum of FEX

© Φιλοπρόοδη Ένωση Ξάνθης
Λαογραφικό Μουσείο Ξάνθης
Αντίκα 7, 67100 Ξάνθη - Τηλ. 25410 25421
Progressive Association of Xanthi
7, Antika str., 67100 Xanthi-Greece.
Tel.: (+30) 25410 25421
Email: fexanthis@gmail.com www.fex.org.gr
<http://fexblog.wordpress.com/>

Σύνταξη κειμένου: Κική Χριστοδούλου,
Ιστορικός Τέχνης-Μουσειολόγος
Written by Kiki Christodoulou, Art Historian-
Museologist

Επιμέλεια Κειμένου: Πασχάλης
Ξανθόπουλος, Συντονιστής Πολιτιστικών
Προγραμμάτων ΦΕΞ, Κική Χριστοδούλου
Edited by Paschalis Xanthopoulos
Co'ordinator of FEX's Cultural Program,
Kiki Christodoulou,

Μετάφραση: Σταυρούλα Ταβουλάρη,
Μεταφράστρια-Διερμηνέας
Translated by Stavroula Tavoulari
Translator and Interpreter
(MA in I.R. and European Studies).

Τυπογραφικές διορθώσεις - Proofreading:
Τζένη Κατσαρή - Βαφειάδη
Tzeni Katsari - Vaphiadi

Σχεδιασμός εντύπου - Graphic design:
Αναστασία Καρυδοπούλου
Anastasia Karydopoulou

Εκτύπωση: Επικοινωνία Α.Ε.
Όπισθεν οικισμού Ηφαιστού - Έναντι
Πανεπιστημιούπολης
T. 25310 81149
Printing: Epikoionia Ltd.
Near Hefestos district, opposite the University
Campus
e-mail: epikoionia.ae@gmail.com

Με την υποστήριξη του Ιδρύματος «Σταύρος
Νιάρχος»
With support from the Stavros Niarchos
Foundation

Οργάνωση - παραγωγή: ΦΕΞ
Production: FEX

ISBN: 978-960-99246-0-3

Κεντημένος πίνακας

Υλικά: Ατλάζι, тарταλάν, μαλλιά, βαμβακερά νήματα για το κέντημα.

Ξύλο και γυαλί για το κάδρο.

Χρονολογία: 19^{ος} αι.

Προέλευση: Ανατολική Θράκη.

Διαστάσεις: υ=47 εκ., πλ=40 εκ.

Σε ένα ξύλινο κάδρο, έχει τοποθετηθεί κεντημένος πίνακας. Στο κέντρο ενός κεντημένου πλαισίου (36x31 εκ.) που μιμείται αγκαθωτό μίσχο, βρίσκεται η αναπαράσταση της εκκλησίας της Αγ. Τριάδας της Κωνσταντινούπολης, με την πόρτα ανοιχτή. Το κεντητό πλαίσιο έχει ολάνθιστα λουλούδια, μυσσωτίδες¹ και μυγκέ², στη μία γωνία του και σχεδόν σε ολόκληρο το μήκος της άνω πλευράς του. Το κέντημα έχει γίνει πάνω σε ατλάζι³, φοδραρισμένο με тарταλάν⁴ που έχουν πιαστεί μαζί. Η βασική ύλη από την οποία ήταν κεντημένη η κεντρική παράσταση έχει χαθεί στο μεγαλύτερο μέρος της και αφήνει εμφανές το σχέδιο με μολύβι στο οποίο «πάτησε» το νήμα.

Είναι έργο της Μαριάνθης Βέικου πριν από το 1900 και έχει μεταφερθεί στην Ξάνθη από τους Επιβάτες της Ανατολικής Θράκης.

Είναι πολύ φθαρμένο λόγω των μετακινήσεων, αλλά και της ευθραυστότητας του υλικού του: η κεντρική αναπαράσταση είναι κεντημένη με μαλλιά.

Αν και η ιδέα του αντικειμένου που έχει φτιαχτεί από μαλλιά, σήμερα μας απωθεί, ήταν εντούτοις κάτι συνηθισμένο και σημαντικό κατά τον 19^ο αι. στην Ευρώπη. Ήδη από τον 18^ο αι, τούφες μαλλιών τοποθετούσαν μέσα σε κλειστά μενταγιόν, ως ανάμνηση κάποιου προσώπου, τα οποία μενταγιόν φοριόταν φυσικά ως κοσμήματα.

Η μόδα των κοσμημάτων αυτών, ολοκληρωτικά

¹ Λουλούδια γνωστότερα ως «μη-με-λπισμένοι».

² Γνωστά στη λαϊκή παράδοση ως «δάκρυα της Παναγίας».

³ Είδος πυκνού υφάσματος από καθαρό μετάξι. Ινδικής προέλευσης.

⁴ Είδος βαμβακερής πυκνής γάζας.

Tapestry

Material: Atlazi, Tartalan, hair, cotton threads for the embroidery.
Wood and glass for the frame. 47x40 cm.
Date: 19th century.
Origin: Eastern Thrace.

On a wooden frame, a tapestry is placed. In the middle of the tapestry (36x31 cm) which imitates a thorny stalk, there is a picture of Trinity's church in Constantinople, with its door open. The frame is embroidered with blossomed flowers, Myosotis¹ and Convallaria majalis². They are found in one corner and are scattered almost everywhere through the whole length of its upper side. The embroidery was made on atlazi³, and it was lined with a tartalan⁴. A big part of the material, which the main embroidery was made of, was destroyed. However the drawing is still visible due to the lines in pencil on which the threads were sewn.

The tapestry was made by Marianthi Veikou before 1900. It was transported by "Passengers from Eastern Thrace" in Xanthi.

Because of all the moves and its fragility the tapestry was worn: the

¹ From the Greek: "mouse's ear", after the leaf. It is a genus of flowering plants in the family Boraginaceae that are commonly called Forget-me-nots. Its common name was calqued from the French, "ne m'oubliez pas" and first used in English in c.1532. Similar names and variations are found in many languages.

² Commonly known as the lily of the valley or lily-of-the-valley. The flower is also known as Our Lady's tears, since, according to Christian legend, the lily of the valley came into being from Eve's tears after she was driven with Adam from the Garden of Eden.

³ Thick silk fabric, which was brought from India.

⁴ A cotton version of gauze.